

Blok 3 Lesaanwijzingen

Algemeen

In blok 3 gaan de leerlingen verder met onder elkaar optellen. Ze leren te onthouden over het tiental en honderdtal heen. Ze leren aftreksommen onder elkaar te noteren, nog zonder 'lenen'.

In blok 2 hebben de leerlingen de belangrijkste breuken leren herkennen. In blok 3 leren ze breuken te vergelijken met taartdiagrammen en breukstroken. Ze moeten in de tweede week breuken plaatsen op de getallenlijn van 0 tot 1 en herkennen in de derde week dat

$\frac{2}{4}$ gelijk is aan $\frac{1}{2}$.

Eventueel kunt u het kopieerblad *breuken vergelijken en ordenen* als extra stof inzetten voor leerlingen die meer oefening nodig hebben.

In dit blok wordt de klassieke staartdeling geïntroduceerd. Het gaat om de basisprincipes van de staartdelingen, aanvankelijk aan de hand van delingen die ze uit het hoofd kunnen. In de eerste week leren ze de notatie met de schuine streepjes en de posities voor deeltal en deler. In de tweede week leren ze te werken met een rest en in de derde week leren ze een staart in twee stappen te noteren bij staartdelingen met een deler van één cijfer en een deeltal van 3 cijfers.

Eventueel kunt u het kopieerblad *staartdeling* inzetten voor leerlingen die meer oefening nodig hebben.

In de lessen 5 leren ze de lengte van tijdsintervallen te berekenen op basis van digitale klokstanden en geldbedragen van 4 cijfers te splitsen in betaalmiddelen.

Alle nieuwe stof van dit blok staat op de uitlegpagina's. U kunt de vensters gebruiken bij uw uitleg in de les. De voorbeelden bij de opdrachten verwijzen ernaar.

Weektaak 7

Les 1

De opdrachten 1-4 kunnen de leerlingen in principe zelfstandig maken. Het soort opdracht is bekend. Opdracht 5 is voor de snelle werkers.

Eventueel mogen de langzame werkers van opdracht 4 een rijtje minder maken.

Les 2

Bespreek de aanpak van het onder elkaar aftrekken eventueel vooraf aan de hand van de voorbeeldsom. Herhaal de instructie zo nodig bij opdracht 2. Laat daarna opdracht 3 zelfstandig maken. Langzame werkers kunnen het laatste rijtje overslaan. Opdracht 4 is herhaling van blok 2 en opdracht 5 is voor snelle werkers.

Les 3

Bespreek de notatie van de staartdeling vooraf. De kinderen moeten wennen aan de veranderde posities voor deler en deeltal en leren in de eerste opdracht alleen nog maar om een bekende deling op de staartdelingmanier te noteren. In opdracht 2 moeten ze de staartdelingnotatie al in één keer herkennen. de deling zelf kunnen ze nog uit het hoofd, zonder een staart te moeten maken.

Voor wie tijd over heeft, is opdracht 3 herhaling van vermenigvuldigen onder elkaar en opdracht 5 is echt extra.

Les 4

Opdracht 1 is herhaling van blok 2. In opdracht 2 gaat het voor het eerst om het vergelijken van breuken, aan de hand van taartdiagrammen. In opdracht 3 aan de hand van breukstroken. Bespreek eventueel de beide voorbeelden vooraf.

Opdracht 5 is voor de snelle werkers, voor wie deze les waarschijnlijk te weinig stof biedt.

Per afgebeelde kaart zijn er in elk geval twee sommen mogelijk: één waarbij je alleen moet

optellen en aftrekken en één waarbij je tenminste ook een keer moeten vermenigvuldigen of delen. in alle gevallen moet je alle vier getallen gebruiken.

Les 5

Opdracht 1 is herhaling van een aantal analoge en digitale klokstanden. de rest van de les gaat over intervallen. In opdracht 2 moeten ze intervallen berekenen aan de hand van analoge klokstanden, in opdracht 3 en 4 aan de hand van digitale tijdstippen. Opdracht 4 is pittig, vanwege de verkorte notatie. Help de leerlingen daar eventueel door van te voren het schema uit te leggen.

Weektaak 8

Les 1

De opdrachten zijn een mix van *Getallen* en *Hoofdrekenen*. Opdracht 1 en 2 moeten ze zelfstandig kunnen. Bij opdracht 3 moeten ze handig rekenen. Leg de aanpak eventueel vooraf uit aan de hand van het voorbeeld. Opdracht 4 moeten ze zelfstandig kunnen doen. Hier mag eventueel een rijtje minder worden gemaakt.

In opdracht 5 gaat het om het zien van het getal dat het handigst als eerste kan worden afgetrokken. Als u iedereen hiervan een gedeelte wilt laten maken, kunt u eventueel de stof van opdracht 3 en 4 halveren.

Les 2

Opdracht 1 gaat verder waar vorige week mee geoefend is. Kijk of het ze nog lukt en herhaal zo nodig de instructie voor onder elkaar aftrekken bij opdracht 2, omdat er een cijfer bijkomt in de getallen. Laat daarna opdracht 3 zelfstandig maken. Langzame werkers kunnen het laatste rijtje overslaan. Opdracht 4 is voor de afwisseling en opdracht 5 extra stof.

Les 3

Hier komt voor het eerst de staartdeling in z'n geheel aan bod. Ze leren de staart te maken aan de hand van een deling n één stap, dus nog zonder aanhalen. Belangrijk is dat ze direct wennen aan het controleren van de uitkomst met een keersom. Bespreek daarom de beide voorbeelden bij opdracht 1 en 2 vooraf met de groep.

Voor wie tijd over heeft, is opdracht 3.

Les 4

In deze les geen visualisaties meer. Ze moeten breuken nu als een gebroken getal op de getallenlijn van 0 to 1 leren te plaatsen. Let op: in opdracht 1 gaan er twee breuken over de hele heen! In opdracht 4 ligt vergelijking met de breukenstrook voor de hand. Het gaat hier om de 'lengte' van de breuk op de getallenlijn. Geef eventueel de tip om deze 'lengte' met een stift af te tekenen in het schrift.

Opdracht 5 is opnieuw het vergelijken van breuken. Als er tijd is, verdient het aanbeveling om deze opdracht door iedereen te laten maken.

Les 5

In opdracht 2 en 3 gaat het opnieuw om het berekenen van intervallen aan de hand van digitale tijdstippen. Opdracht 3 relateert tijd aan de stand van de zon en de val van de schaduw.

Weektaak 9

Les 1

Deze les kan zelfstandig worden gemaakt. Laat de leerlingen bij opdracht 2, 3 en 4 de getallen van rechts naar links in hun schrift schrijven. Waarschijnlijk kan een groot deel van de leerlingen ook opdracht 5 in elk geval gedeeltelijk doen.

Les 2

Opdracht 1 behoeft instructie. Het wat abstract aandoende voorbeeld geeft ze veel steun als u het vooraf met ze bespreekt. Ze hebben al leren onthouden, maar als er in elke kolom moet worden onthouden, moeten ze heel precies kolomsgewijs noteren. Elke kleur staat voor

een stap. In stap 1 tel je de eenheden op. Dat geeft een 1 in de uitkomst onder de streep op de meest rechtse positie en een 1 boven de 3 van de tientallen in het bovenste getal. Die moeten ze 'onthouden' omdat de uitkomst van $4 + 7$ door het tiental heengaat. Op dezelfde manier laten de rode pijlen zien hoe ze de uitkomst van $3 + 9$ + de onthouden 1 moeten noteren: 3 in het antwoord onder de streep, links van de al opgeschreven 1 en een te onthouden 1 boven de 5 van de honderdtallen van het bovenste getal. Stap 3 is in het blauw aangegeven. De te onthouden 1 lijkt in het niets te zweven. In de op te tellen getallen komen geen duizendtallen voor, maar in de uitkomst dus wel! De onthouden cijfers zijn tussen haakjes gezet in de deelsommen in kleur om aan te geven dat ze niet in de op te tellen getallen stonden.

Het voorbeeld bij opdracht 4 werkt op dezelfde manier.

Kijk of opdracht 2 en 3 lukken en herhaal anders de instructie. Probeer iedereen in elk geval tot en met de vierde som van opdracht 4 te laten komen. De rest is extra.

Les 3

De complete staartdeling, in twee stappen met aanhalen. Bespreek het voorbeeld per stap. De grijze pijlen laten zien hoe je elke stap met een keersom controleert: die uitkomst schrijf je immers in de staart. Wijs ze op de overgang van stap 1 naar stap 2: hoe je met de rest uit stap 1 en het aanhalen van het volgende cijfer het deeltal voor stap 2 maakt.

Laat iedereen alle sommen van opdracht 1 en 2 maken. De volgende les 4 over breuken duurt niet zo lang.

Les 4

Opdracht 1 is herhaling. Opdracht 2 werkt met dezelfde taartdiagrammen, die vergeleken moeten worden. In opdracht 3 zien ze breuken gevisualiseerd die ze aan het eind van het jaar moeten kunnen vereenvoudigen. In het breukenschema op uitlegpagina 43 kunt u ze eventueel allemaal laten zien. Ook opdracht 4 borduurt op dit thema verder.

Opdracht 5 is een breukenpuzzel. Ze moeten de stukjes bij elkaar zoeken die samen weer een hele vormen.

Les 5

Opdracht 1 en 2 hebben allebei tot doel de leerlingen te oefenen in het vertalen van bedragen naar de benodigde briefjes en muntgeld om contant mee te betalen. Er wordt gevraagd naar de meest efficiënte manier, dus met zo weinig mogelijk briefjes en munten. U kunt ze bij wijze van extra opdracht vragen 1 of 2 andere manieren te geven. Of: 'Hoe zou je betalen als je geen briefjes van € 500,- en € 200 mag gebruiken?' In opdracht 3 moeten de leerlingen rekenen met geld: vermenigvuldigen en optellen van eenvoudige bedragen.

Weektaak 10

Oefentoets

De Oefentoets kunt u de kinderen laten maken om te beoordelen wie nog moet herhalen voordat de echte toets kan worden gemaakt of gewoon als extra les. Als u de toets diagnostisch gebruikt, moet u een norm vaststellen. Hoeveel procent moet goed zijn om de toets te kunnen doen (bijvoorbeeld 70%). Hoeveel procent moet goed zijn om hierna door te gaan met les B. les B herhaalt niet de stof van dit blok, maar biedt uitdagende stof aan voor kinderen die dit blok onder de knie hebben en de toets voldoende hebben gemaakt. De kinderen die nog extra moeten oefenen, maken in deze week les A. Daarin komt wat voor de toets belangrijk is, nogmaals aan bod. Als het nodig is, wordt eventueel een stapje terug gezet, zoals hier bij opdracht 7 en 8, die kunnen worden aangeboden als leerlingen het rekenen met de intervallen nog moeilijk aangaat.

De toets voor een tussentijdse beoordeling staat op de volgende pagina. U moet zelf een norm vaststellen. Gemiddeld kunt u aanhouden dat 80 % van de opgaven goed moet zijn beantwoord om te kunnen doorgaan met het volgende blok.

Toets blok 3

Opdracht 1 Zet in de goede volgorde van klein naar groot

16.920 19.620 12.690 12.960 12.609 16.902

Opdracht 2 Welk getal ligt het dichtst bij?

4.539 < 4.000 13.000 41.600 76.000
5.000 13.499 14.000 41.460 41.500 76.800 76.800
45.000 13.500 41.000 76.900 <

Opdracht 3 Trek af.

87 68 643 596 57 493 729 288
4- 32- 21- 273- 42- 312- 16- 168-

Opdracht 4 Schijf onder elkaar en trek af.

593 - 520 = 888 - 603 = 986 - 300 = 487 - 120 =
848 - 710 = 546 - 210 = 939 - 116 = 796 - 392 =
299 - 122 = 779 - 323 = 187 - 102 = 761 - 320 =
996 - 721 = 989 - 402 = 475 - 314 = 978 - 148 =

Opdracht 5 Tel op.

25 74 511 39 159 380 188 64
62+ 23+ 346+ 34+ 534+ 426+ 359+ 85+

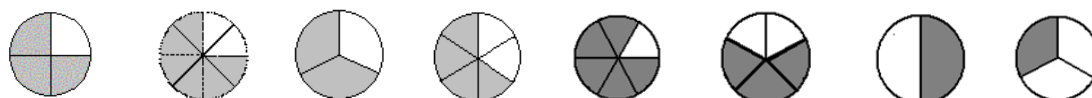
Opdracht 6 Schrijf onder elkaar en tel op.

174 + 35 = 588 + 165 = 82 + 64 + 164 = 810 + 316 =
83 + 306 = 121 + 736 = 85 + 223 + 52 = 947 + 181 =
296 + 35 = 390 + 573 = 56 + 168 + 109 = 871 + 258 =
670 + 79 = 284 + 274 = 420 + 25 + 247 = 451 + 763 =

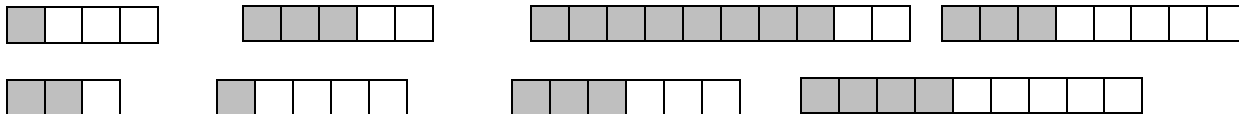
Opdracht 7 Maak de staartdeling.

4 / 48 \ .. 5 / 85 \ .. 8 / 168 \ .. 7 / 679 \ ..
4 / 86 \ .. 4 / 78 \ .. 7 / 105 \ .. 4 / 187 \ ..
2 / 64 \ .. 3 / 54 \ .. 9 / 729 \ .. 6 / 474 \ ..
3 / 91 \ .. 5 / 62 \ .. 9 / 615 \ .. 7 / 980 \ ..

Opdracht 8 Welke breuk is het?

Opdracht 9 Welk deel is gekleurd?

Opdracht 10 Wat is meer?

$\frac{3}{5}$ of $\frac{3}{9}$

$\frac{1}{2}$ of $\frac{1}{3}$

$\frac{1}{2}$ of $\frac{2}{6}$

$\frac{3}{4}$ of $\frac{5}{8}$

$\frac{2}{4}$ of $\frac{2}{3}$

$\frac{3}{5}$ of $\frac{3}{4}$

$\frac{5}{6}$ of $\frac{2}{3}$

$\frac{1}{4}$ of $\frac{1}{10}$

Opdracht 11 De televisiegids

NEDERLAND 3

7.00 Kabouter Plop

7.05 Z@ppelin
logeerboek

7.20 Bumba

7.30 Het zandkasteel

7.50 Jeugdjournaal

8.00 Z@ppSport

8.20 TIENPLUS!!!

9.20 ZipZoo: Worldwide

9.50 De museumbende

10.05 De vuurtorenfamilie

10.35 Secret agent men

17.00 Willem Wever

17.25 ZipZoo: Worldwide

17.55 Sesamstraat

18.10 Villa Achterwerk

18.25 TIENPLUS!!!

18.45 Jeugdjournaal

- Hoe laat begint Villa Achterwerk?
- Hoe laat is dit programma afgelopen?
- Hoe lang duurde dit programma?
- Emilie ziet dat het zes uur 's avonds is. Welk programma kan ze kijken?
- Hoe lang duurt het programma Bumba?
- Hoe lang duurt het programma De museumbende?
- Welk programma duurt het kortst: Z@ppelin logeerboek of Willem Wever?
- Welk programma duurt het langst: De vuurtorenfamilie of Het zandkasteel?

Antwoorden toets blok 3

1 12.609   12.690   12.960   16.902   16.920   19.620

2 5.000   13.500   41.500   76.900

3 $\begin{array}{r} 87 \\ \underline{4-} \\ 83 \end{array}$ $\begin{array}{r} 68 \\ \underline{32-} \\ 36 \end{array}$ $\begin{array}{r} 643 \\ \underline{21-} \\ 622 \end{array}$ $\begin{array}{r} 596 \\ \underline{273-} \\ 323 \end{array}$ $\begin{array}{r} 57 \\ \underline{42-} \\ 15 \end{array}$ $\begin{array}{r} 493 \\ \underline{312-} \\ 181 \end{array}$ $\begin{array}{r} 729 \\ \underline{16-} \\ 713 \end{array}$ $\begin{array}{r} 288 \\ \underline{168-} \\ 120 \end{array}$

4 $\begin{array}{r} 593 \\ \underline{520-} \\ 73 \end{array}$ $\begin{array}{r} 848 \\ \underline{710-} \\ 138 \end{array}$ $\begin{array}{r} 299 \\ \underline{122-} \\ 177 \end{array}$ $\begin{array}{r} 996 \\ \underline{721-} \\ 275 \end{array}$ $\begin{array}{r} 888 \\ \underline{603-} \\ 285 \end{array}$ $\begin{array}{r} 546 \\ \underline{210-} \\ 336 \end{array}$ $\begin{array}{r} 779 \\ \underline{323-} \\ 456 \end{array}$ $\begin{array}{r} 989 \\ \underline{402-} \\ 587 \end{array}$

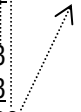
$\begin{array}{r} 986 \\ \underline{300-} \\ 686 \end{array}$ $\begin{array}{r} 939 \\ \underline{116-} \\ 823 \end{array}$ $\begin{array}{r} 187 \\ \underline{102-} \\ 85 \end{array}$ $\begin{array}{r} 475 \\ \underline{314-} \\ 161 \end{array}$ $\begin{array}{r} 487 \\ \underline{120-} \\ 367 \end{array}$ $\begin{array}{r} 796 \\ \underline{392-} \\ 404 \end{array}$ $\begin{array}{r} 761 \\ \underline{320-} \\ 441 \end{array}$ $\begin{array}{r} 978 \\ \underline{148-} \\ 830 \end{array}$

5 $\begin{array}{r} 25 \\ \underline{62+} \\ 87 \end{array}$ $\begin{array}{r} 74 \\ \underline{23+} \\ 97 \end{array}$ $\begin{array}{r} 511 \\ \underline{346+} \\ 857 \end{array}$ $\begin{array}{r} 39 \\ \underline{34+} \\ 73 \end{array}$ $\begin{array}{r} 159 \\ \underline{534+} \\ 693 \end{array}$ $\begin{array}{r} 380 \\ \underline{426+} \\ 806 \end{array}$ $\begin{array}{r} 188 \\ \underline{359+} \\ 547 \end{array}$ $\begin{array}{r} 64 \\ \underline{85+} \\ 149 \end{array}$

6 $\begin{array}{r} 1 \\ 174 \\ \underline{35+} \\ 209 \end{array}$ $\begin{array}{r} 83 \\ 306+ \\ \underline{\quad} \\ 389 \end{array}$ $\begin{array}{r} 11 \\ 296 \\ \underline{35+} \\ 331 \end{array}$ $\begin{array}{r} 1 \\ 670 \\ \underline{79+} \\ 749 \end{array}$ $\begin{array}{r} 11 \\ 588 \\ \underline{165+} \\ 753 \end{array}$ $\begin{array}{r} 121 \\ 736+ \\ \underline{\quad} \\ 857 \end{array}$ $\begin{array}{r} 1 \\ 390 \\ \underline{573+} \\ 963 \end{array}$ $\begin{array}{r} 1 \\ 284 \\ \underline{274+} \\ 558 \end{array}$

$\begin{array}{r} 21 \\ 82 \\ 64 \\ \underline{164+} \\ 310 \end{array}$ $\begin{array}{r} 11 \\ 85 \\ 223 \\ \underline{52+} \\ 360 \end{array}$ $\begin{array}{r} 12 \\ 56 \\ 168 \\ \underline{109+} \\ 333 \end{array}$ $\begin{array}{r} 1 \\ 420 \\ 25 \\ \underline{247+} \\ 692 \end{array}$ $\begin{array}{r} 1 \\ 810 \\ \underline{316+} \\ 1.126 \end{array}$ $\begin{array}{r} 1 \\ 947 \\ \underline{181+} \\ 1.128 \end{array}$ $\begin{array}{r} 1 \\ 390 \\ \underline{573+} \\ 963 \end{array}$ $\begin{array}{r} 1 \\ 284 \\ \underline{274+} \\ 558 \end{array}$

7 $4/48 \setminus 12$ $\begin{array}{r} 4 \\ \dots \\ 08 \\ \underline{8} \\ 0 \end{array}$ $4/86 \setminus 21 \text{ r.2}$ $\begin{array}{r} 8 \\ \dots \\ 06 \\ \underline{4} \\ 2 \end{array}$ $2/64 \setminus 32$ $\begin{array}{r} 6 \\ \dots \\ 04 \\ \underline{4} \\ 0 \end{array}$ $3/91 \setminus 30 \text{ r.1}$ $\begin{array}{r} 9 \\ \dots \\ 01 \\ \underline{0} \\ 1 \end{array}$ $5/85 \setminus 17$ $\begin{array}{r} 5 \\ \dots \\ 35 \\ \underline{35} \\ 0 \end{array}$ $4/78 \setminus 19 \text{ r.2}$ $\begin{array}{r} 4 \\ \dots \\ 38 \\ \underline{36} \\ 2 \end{array}$ $3/54 \setminus 18$ $\begin{array}{r} 5 \\ \dots \\ 24 \\ \underline{24} \\ 0 \end{array}$ $5/62 \setminus 12 \text{ r.2}$ $\begin{array}{r} 5 \\ \dots \\ 12 \\ \underline{10} \\ 2 \end{array}$

$8/168 \setminus 21$ $\begin{array}{r} 16 \\ \dots \\ 08 \\ \underline{8} \\ 0 \end{array}$ $7/105 \setminus 15$ $\begin{array}{r} 7 \\ \dots \\ 35 \\ \underline{35} \\ 0 \end{array}$ $9/729 \setminus 81$ $\begin{array}{r} 72 \\ \dots \\ 09 \\ \underline{9} \\ 0 \end{array}$ $9/615 \setminus 68 \text{ r.3}$ $\begin{array}{r} 54 \\ \dots \\ 75 \\ \underline{72} \\ 3 \end{array}$ $7/679 \setminus 97$ $\begin{array}{r} 63 \\ \dots \\ 49 \\ \underline{49} \\ 0 \end{array}$ $4/187 \setminus 46 \text{ r.3}$ $\begin{array}{r} 16 \\ \dots \\ 27 \\ \underline{24} \\ 3 \end{array}$ $6/474 \setminus 79$ $\begin{array}{r} 42 \\ \dots \\ 54 \\ \underline{54} \\ 0 \end{array}$ $7/980 \setminus 140$ $\begin{array}{r} 7 \\ \dots \\ 28 \\ \underline{28} \\ 00 \end{array}$

8 $\frac{3}{4}$ $\frac{6}{8}$ $\frac{2}{3}$ $\frac{4}{6}$ $\frac{5}{6}$ $\frac{3}{5}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$

9 $\frac{1}{4}$ $\frac{3}{5}$ $\frac{8}{10}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{2}{3}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{3}{6}$ $\frac{4}{9}$

10 $\frac{3}{5}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$
 $\frac{2}{3}$ $\frac{2}{3}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{5}{6}$ $\frac{1}{4}$

- 11** a. 18.10
b. 18.25
c. 15 minuten (een kwartier)
d. Villa Achterwerk; dat begint over 10 minuten
e. 10 minuten
f. 15 minuten (een kwartier)
g. Z@ppelin logeerboek
h. De vuurtorenfamilie

Blok 3 Interactief oefenmateriaal

Weektaak 7

Les 1

Internet

- 1 Zelf werkbladen maken met korte getallenlijnen met ontbrekende getallen (Engelstalig!):
<http://www.senteacher.org/Worksheet/20/Primary.xhtml>

Cijferhaai

- 1 Spel: getallen bouwen
- 2 Onderwerp: tellen en sorteren - grote getallen herkennen.
Spel: ordenen, tellen, sorteren, glijbaan, vangbal, bommen, koppelen, welke? en boksen

Les 2

Internet

- 1 Zelf werkbladen maken met +, -, x of : sommen:
<http://www.sommenmaker.nl>
- 2 Zelf werkbladen maken met cijferend optellen of aftrekken (Engelstalig!):
<http://www.senteacher.org/Worksheet/24/Arithmetic.xhtml>
- 3 Zelf een oefenblad maken met cijferend optellen of aftrekken:
<http://users.skynet.be/thiran/rekentaal/blaadjes/oefencijferen.htm>

Cijferhaai

- 1 Onderwerp: aftrekken – aftrekken van 100 of minder – T-E, met lenen van tiental – zie ook T-E zonder lenen van tiental
Spel: sommen maken
- 2 Onderwerp: aftrekken – aftrekken van 100 of minder – TE-TE zonder lenen van tiental
Spel: sommen maken
- 3 Onderwerp: optellen – optellen tot 100 – TE+TE zonder tientaloverschrijding
Spel: sommen maken
- 4 Onderwerp: optellen – optellen tot 1000 (moeilijker) – HTE+TE met overschrijden van T of H –
Zie ook HTE+TE geen overschrijding
Spel: sommen maken

Les 3

Internet

- 1 Zelf werkbladen maken met +, -, x of : sommen:
<http://www.sommenmaker.nl>
- 2 Zelf oefenblad maken met cijferend vermenigvuldigen:
<http://users.skynet.be/thiran/rekentaal/blaadjes/oefencijferenmaal.htm>

Cijferhaai

- 1 Onderwerp: delen – delen door een getal van een cijfer – delen door een getal van een cijfer, geen lenen, geen rest
Spel: sommen maken
- 2 Onderwerp: delen – delen door een getal van een cijfer – delen door een getal van een cijfer, met lenen
Spel: sommen maken
- 3 Onderwerp: delen – delen door 10, 100, 1000 – delen door 10
Spel: sommen maken
- 4 Onderwerp: delen – delen door grotere getallen – delen door 25
Spel: sommen maken
- 5 Onderwerp: vermenigvuldigen – grote getallen vermenigvuldigen – formele vermenigvuldigingen – TExTE formele vermenigvuldigingen
Spel: sommen maken

- 6 Onderwerp: vermenigvuldigen – grote getallen vermenigvuldigen – formele vermenigvuldigingen – HETxTE formele vermenigvuldigingen
Spel: sommen maken

Les 4

Internet

- 1 Online oefenen met breuken (rekenweb):
<http://www.fi.uu.nl/rekenweb/rekenmaar/leerlingen/groepselectie.xml?sort=title&subject=11>
- 2 Online oefenen met breuken – breuken benoemen en kleuren (moeilijker) (online klas):
<http://www.onlineklas.nl/flash/breuken%20oefenen.html>

Cijferhaai

- 1 Onderwerp: breuken – herkenning en weergave – stambreuken (eenvoudig)
Spel: koppelen, muurtje bouwen, restaureren, mahjong, vrienden, paren, spoken, ontsnapt, klik
- 2 Onderwerp: breuken – herkenning en weergave – stambreuken (moeilijker)
Spel: koppelen, muurtje bouwen, restaureren, mahjong, vrienden, paren, spoken, ontsnapt, klik

Ambrasoft

- 1 Onderwerp: breuken
Spel: raad de breuk, zoekplaatje

Les 5

Internet

- 1 Zelf werkbladen maken met klokken online:
<http://www.klokrekenen.nl>
- 2 Zelf werkbladen maken met klokken met behulp van een gratis programma:
<http://users.skynet.be/aginfo/printKlok.htm>
- 3 Online oefenen met klokkijken (spelletjesplein):
<http://www.spelletjesplein.nl/sitemanager.asp?pid=18&plein=314>
- 4 Online klokkijken leren:
<http://www.dadsproject.com/Klokkijken/klokkijken.php>
- 5 Klokkijkmemory analoge klok (alles telt):
<http://www.allestelt.nl/allestelt/leerling.asp?pagkey=48059>
- 6 Online leren klokkijken (kinderpleinen):
<http://www.kinderpleinen.nl/showPlein.php?plnId=1482>

Ambrasoft

- 1 Onderwerp: klokkijken
Spel: zeg de tijd, de juiste tijd, hoe laat is het ongeveer, tv kijken, klokkenwinkel

Weektaak 8

Les 1

Internet

- 1 Zelf werkbladen maken met +, -, x of : sommen:
<http://www.sommenmaker.nl>

Cijferhaai

- 1 Onderwerp: aftrekken – aftrekken van 1000 of minder – simpele aftreksommen van 1.000 of minder – Zie ook HET-T
Spel: spoken, ontsnapt, haaien, doolhof, berg de schat, proefwerk, paren, klik

Ambrasoft

- 1 Onderwerp: sommen tot 1000
Spel: tanken, doolhof, zoekplaatje

Les 2

Internet

- 1 Zelf werkbladen maken met +, -, x of : sommen:
<http://www.sommenmaker.nl>
- 2 Zelf werkbladen maken met cijferend optellen of aftrekken (Engelstalig!):
<http://www.senteacher.org/Worksheet/24/Arithmetic.xhtml>
- 3 Zelf een oefenblad maken met cijferend optellen of aftrekken:
<http://users.skynet.be/thiran/rekentaal/blaadjes/oefencijferen.htm>

Cijferhaai

- 1 Onderwerp: aftrekken – aftrekken van 100 of minder – TE-TE zonder lenen van tiental
Spel: sommen maken
- 2 Onderwerp: aftrekken – aftrekken van 1000 of minder – HTE –HTE zonder lenen
Spel: sommen maken

Ambrasoft

- 1 Onderwerp: sommen tot 1000
Spel: pretpark
- 2 Onderwerp: sommen tot 10.000
Spel: goed of fout, kraak de kluis
- 3 Onderwerp: sommen tot 100
Spel: wegen, machine

Les 3

Internet

- 1 Zelf werkbladen maken met +, -, x of : sommen:
<http://www.sommenmaker.nl>

Cijferhaai

- 1 Onderwerp: gemengde bewerkingen – vermenigvuldigen en delen gemengd – delen gekoppeld aan tafelkennis
Spel: spoken, ontsnapt, haaien, doolhof, berg de schat, proefwerk, evenwicht, Joris en de draak, getallenlijn
- 2 Onderwerp: delen – delen door een getal van een cijfer – delen door een getal van een cijfer, geen lenen, geen rest
Spel: sommen maken
- 3 Onderwerp: delen – delen door een getal van een cijfer – delen door een getal van een cijfer, met lenen
Spel: sommen maken
- 4 Onderwerp: delen – delen door een getal van een cijfer – delen door een getal van een cijfer met rest
Spel: sommen maken
- 5 Onderwerp: delen – delen door een getal van een cijfer – delen door een getal van een cijfer met lenen en rest
Spel: sommen maken

Les 4

Internet

- 1 Online oefenen met breuken (rekenweb):
<http://www.fi.uu.nl/rekenweb/rekenmaar/leerlingen/groepselectie.xml?sort=title&subject=11>

Cijferhaai

- 1 Onderwerp: breuken – herkenning en weergave – breuken teller groter dan 1 (moeilijker)
Spel: boksen, kies de kant, groter, koppelen

Ambrasoft

- 1 Onderwerp: breuken

Spel: getallenlijn, zoekplaatje

Weektaak 9

Les 1

Internet

- 1 Zelf werkbladen maken met een getallenrij naar keuze (Engelstalig!):
<http://www.senteacher.org/Worksheet/21/Junior.xhtml>

Cijferhaai

- 1 Onderwerp: niet van toepassing
Spel: getallen bouwen
- 2 Onderwerp: tellen en sorteren - grote getallen herkennen.
Spel: ordenen, tellen, sorteren, glijbaan, vangbal, bommen, koppelen, welke? en boksen

Les 2

Internet

- 1 Zelf werkbladen maken met cijferend optellen of aftrekken (Engelstalig!):
<http://www.senteacher.org/Worksheet/24/Arithmetic.xhtml>
- 2 Zelf een oefenblad maken met cijferend optellen of aftrekken:
<http://users.skynet.be/thiran/rekentaal/blaadjes/oefencijferen.htm>

Cijferhaai

- 1 Onderwerp: optellen – optellen tot 1000 (moeilijker) – HTE+HTE overschrijden van T of H –
Zie ook HTE+TE
Spel: sommen maken
- 2 Onderwerp: optellen – optellen boven 1000 – HTE + HTE met antw boven 1000
Spel: sommen maken
- 3 Onderwerp: aftrekken – aftrekken van 1000 of minder – HTE –HTE zonder lenen
Spel: sommen maken
- 4 Onderwerp: optellen – optellen tot 1000 (moeilijker) – HTE+HTE soms met overschrijding
Spel: 3 of meer
- 5 Onderwerp: optellen – optellen tot 1000 (moeilijker) – meerdere getallen optellen (antw tot 1000)
Spel: 3 of meer

Ambrasoft

- 1 Onderwerp: sommen tot 1000
Spel: pretpark

Les 3

Internet

- 1 Zelf werkbladen maken met +, -, x of : sommen:
<http://www.sommenmaker.nl>

Cijferhaai

- 1 Onderwerp: delen – delen door een getal van 1 cijfer – delen door een getal van 1 cijfer kies de deler
Spel: sommen maken

Les 4

Internet

- 1 Online oefenen met breuken (rekenweb):
<http://www.fi.uu.nl/rekenweb/rekenmaar/leerlingen/groepselectie.xml?sort=title&subject=11>

Cijferhaai

Zie les 4 weektaak 7

Ambrasoft

- 1 Onderwerp: breuken
Spel: raad de breuk, zoekplaatje

Les 5

Internet

- 1 Online oefenen met gepast betalen. Het bedrag is een geheel getal:
<http://zouaafsoft.classy.be/Betalen/gp11.htm>
- 2 Online oefenen met geldrekenen (Rekenweb):
<http://www.fi.uu.nl/rekenweb/rekenmaar/leerlingen/groepselectie.xml?sort=title&subject=4>
- 3 Online oefenen met geldrekenen (Spelletjesplein):
<http://www.spelletjesplein.nl/sitemanager.asp?pid=18&plein=352>

Ambrasoft

- 1 Onderwerp: geldrekenen
- 2 Spel: gepast betalen, ijsjes kopen, op vakantie

Internet Algemeen

- 1 Gratis rekenprogramma Sommenplaneet:
<http://www.woordkasteel.com/sommenwebsite/indexsp.htm>
- 2 Informatie en rekenmateriaal (Bon rekenwebsite):
<http://rekenhulp-basisschool-pabo.nl>
- 3 Informatie en rekenoefeningen online per categorie:
<http://www.internetwijzer-bao.nl/>
- 4 Online leren rekenen (Kinderpleinen):
<http://www.kinderpleinen.nl/showPlein.php?plnId=11>
- 5 Reeds gemaakte werkbladen (juf Hannah):
<http://www.juf-hannah.nl/rekenen.html>
- 6 Online leren rekenen en werkbladen maken (Rekentaal)
<http://users.skynet.be/thiran/rekentaal/masterform.htm>